

PROGRAMEVALUERING. FEMÅRIG INTEGRERT MASTERPROGRAM I MUSIKTERAPI, UiB.

DELEMNE 2: FYSISKE RAMMER

MATERIALE: *Besøg på alle uddannelsens adresser (forkortet: LH3, LH17 (Lars Hilles Gt), KS (Kulturskolen) og SR (Stein Rokkans Hus)) med inspektion af samtlige undervisningsrum, depoter og kontorer, kyndigt guidet af Simon Gilbertson. Inspektion af planer for ombygning af Grieg Akademiet. Samtale med 2 studerende, med studiesekretær Birthe Berven Dahle og med et antal medarbejdere.*

Arbejdet fokuserede på følgende spørgsmål:

Er de eksisterende lokaler egnede til de forskellige undervisningsformål? Er der tilstrækkelig lokalekapacitet og udstyr? Er der gode kontorer og mødefaciliteter? Passer lokaleplanen til nuværende og fremtidige behov? Hvordan fremtræder det samlede fysiske miljø?

OVERORDNET VURDERING:

Undervisning, forskning og administration er fysisk adskilt på 4 forskellige adresser – undervisningen alene på 3 adresser. Man kan derfor vanskeligt tale om et samlet studiemiljø – hverken for studerende eller undervisere. Isoleret betragtet er de fleste lokaler acceptable og funktionsdygtige, men for en overordnet betragtning er deres yderst spredte beliggenhed kilde til megen frustration og spildtid. De projekterede fremtids-/ombygningsplaner vil muligvis kunne løse problemet, men der er ikke udsigt til at en sådan ombygning vil finde sted i en overskuelig fremtid. Derfor er der behov for en alternativ plan for forbedring af det fysiske arbejdsmiljø.

De omtalte forhold omtales mere udførligt nedenfor, efterfulgt af et antal anbefalinger.

KOMMENTARER TIL DE FYSISKE RAMMER

Her følger først en kort beskrivelse af de observerede forhold på de enkelte adresser. Derefter følger nogle tværgående betragtninger.

LH3 (Lars Hillesgt. 3)

Studiesekretæren er placeret på kontorgangen i stuetagen, og kantinen er det nærmeste man kommer et fysisk (opholds)miljø, hvor både studerende og lærere færdes uden for undervisningen. Der finder primært praktisk-musikalsk undervisning sted i LH3, i flere dertil velegnede lokaler, som imidlertid alle deles med konservatoriet efter aftale (ikke umiddelbart gennemskuelig principper). Det største instrumentdepot befinder sig lige ved kantinen. Det er for lille/overfyldt og kan kun med yderst omhyggelig oprydning (efter hver time) fungere efter hensigten. Der er desuden mindre instrumentdepoter (skabe) på forskellige etager.

LH19 (Lars Hillesgt. 19)

Kontorerne er forskellige i størrelse og udstyr, men de interviewede medarbejdere er gennemgående tilfredse med deres daglige arbejdsplads (især efter at de larmende gade- og ombygningsarbejder i de nærmeste omgivelser er afsluttet). Toilet- og køkkenfaciliteterne er af lav standard, og mødelokalet (der også bruges til undervisning) er mere eller mindre dysfunktionelt pga dårlig udluftning og manglende dagslys. Opholdsrummet/foyeren/dagligstuen (eller hvad man skal kalde det første rum, hvorfra gangene udgår) har en uklar identitet. Den ene ende af rummet er et hyggeligt opholdsmiljø med sammenbragte retro-møbler, mens den anden ende af rummet er bart og tomt – der står kun en tom reol og et udrangeret trommesæt, som vist egentlig hører hjemme i et depot på LH3. Det undrer, at der ikke er noget håndbibliotek/arkiv, hvor fx masteropgaver og phd-afhandlinger kunne være tilgængelige for alle, sammen med de vigtigste faglige håndbøger, lærebøger og opslagsværker.

KS (kulturskole)

Det store sammenspils/undervisningslokale på 2. sal er et dejligt rum, som imidlertid kun er tilgængeligt i et begrænset tidsrum. Det er fx ikke til rådighed i formiddagstimerne, angiveligt fordi administrationen på etagen ovenover synes det larmer for meget. Instrumenter (bortset fra klaverer) skal hentes i en række dårligt organiserede arkivskabe på gangen. Der er adgang til andre udmærkede undervisnings/øverum, men igen kun i begrænset omfang. I bygningen findes et fint og veludstyret musikterapilokale, som imidlertid ikke er til rådighed for uddannelsen. Der er ingen (eller kun ustabil) internetforbindelse og ingen IT-support i bygningen, hvilket er til gene for megen undervisning.

SR (Stein Rokkanshus)

Det mindste auditorium (Auditorium 1080 of Studio B) har ingen vinduer og ingen udsmykning af nogen art, men fungerer alligevel udmærket som undervisningslokale, dels pga god ventilation, dels pga OK akustik, god og stabil internetforbindelse og IT-service i bygningen - og at der findes klaver i lokalet. Det største auditorium (Studio A) egner sig ikke til almindelig undervisning, men er velegnet til specielle forelæsninger, bl.a. fordi der er avanceret IT- og medieudstyr. Det store tidligere TV-studie (kan) anvendes til meget forskellige formål (jeg så det fx anvendt til soloundervisning i horn).

Tværgående betragtninger

Samtlige undervisningslokaler deles med andre uddannelser, hvilket betyder, 1) at skemalægningen er ufleksibel og kompliceret, 2) at instrumenter (herunder forstærkere o.l.), optage- og afspilleudstyr skal hentes, opstilles, nedtages og bringes tilbage ifm alle praktisk-musikalske lektioner. Dette giver en masse spildtid, og problemet forstærkes af, at de små depoter er vanskelige at holde i den nødvendige orden. Der mangler i øvrigt et overordnet tilsyn med instrumentsamlingen, som derfor tendentielt forfalder.

Uddannelsen råder ikke over et fast etableret, funktionelt musikterapirum, indrettet som et typisk klinikrum. Et sådant findes faktisk på Kulturskolen, men det er ikke tilgængeligt for uddannelsen. Dette er den største enkeltstående mangel i de nuværende fysiske rammer, for det medfører, at de studerende ikke i deres daglige arbejde og undervisning møder/har adgang til et realistisk, mangfoldigt og fysisk organisk indrettet sammenspilsrum, der fleksibelt kan anvendes til (praktisk-musikalsk undervisning i forhold til) mange forskellige målgrupper.

Forelæsningslokalerne i SR er udmærkede til formålet, og der er flere udmærkede øve/sammenspilsrum i LH3. De studerende har imidlertid ingen grupperum eller særlige studiearbejdspladser på nogen af adresserne, så ift teoretisk/skriftligt arbejde er de henvist til at arbejde hjemme eller på Lesesalen. Biblioteket er i øvrigt placeret på en helt femte adresse.

Sammenfattende

Den fysiske adskillelse af undervisning og forskning/administration gør det vanskeligt at tale om et sammenhængende (fysisk) miljø. Der er ingen tvivl om at dette også påvirker det mentale miljø, men det ligger uden for denne rapports rammer at undersøge arten og rækkevidden af denne påvirkning. De eksisterende planer for en ombygning af GriegAkademiet vil muligvis kunne løse nogle af de skitserede problemer med klinik/sammenspilslokalerne, men vil næppe i sig selv skabe et egentligt sammenhængende miljø.

DE STUDERENDES OPLEVELSE AF DET FYSISKE MILJØ

De studerende har meget lidt reel indflydelse på de fysiske forhold, men er nok samtidig dem der lider mest under det fysisk opsplittede miljø: de har reelt ikke noget "hjemsted", de kan kalde deres, og – udover kantinen på LH3 – har de ingen opholdsfaciliteter overhovedet. De bruger megen tid på at flytte instrumenter og grej frem og tilbage ifm praktisk-musikalsk undervisning, men oplever ofte at der mangler noget eller at noget er defekt. De savner også bestemte typer udstyr, fx handy guitarforstærkere og et transportabelt (mini)sanganlæg.

ADMINISTRATIONENS OPLEVELSE AF DET FYSISKE MILJØ

Studiesekretæren har nøgternt beskrevet, hvordan kommunikationen med studiekoordinatoren og lærerne besværliggøres af den fysiske adskillelse (hun er placeret på LH3, alle øvrige ansatte på LH19). I den korte periode, hun havde kontor på LH17, kunne mange af hverdagens opgaver løses enkelt og "på stedet", hvor det nu kræver fjernkommunikation via mails, telefonsamtaler eller fysisk opsøgende arbejde. Også kontakten med de studerende lider under denne adskillelse.

NOGLE REFLEKSIONER OG OVERORDNEDE ANBEFALINGER

Det er mit indtryk, at en samling af lokaliteterne – a la "Skisseprojektet for ombygning af Nygård Skole", hvor musikterapi er placeret på 3. Etage, med to stor ensemblerum over "the black box" - *ikke* er en realistisk mulighed inden for en overskuelig årrække. Derfor er det nødvendigt at tænke over mulighederne for reorganisering inden for nuværende rammer. Jeg oplever det sådan, at LH3 og LH19 er de primære lokaliteter, mens lejemålet på KS (som så vidt jeg er orienteret koster 300.000 NOK om året) sikrer den nødvendige udvidelse af lokalekapaciteten. I skrivende stund er KS-løsningen formentlig den bedst mulige, men jeg må konstatere at lokalerne på KS ikke imødekommer det behov for ordentligt teknisk udstyr, teknisk support, opbevaring af instrumenter og fleksibilitet i skemalægningen, som en voksende musikterapiuddannelse har.

Jeg vil anbefale, at der gennemføres en omhyggelig analyse af GriegAkademiets lokalebookingsystem (dækkende både et forårs- og et efterårssemester) mhp at afdække, om der er ledig lokalekapacitet, som kunne komme musikterapi til gode. Jeg kunne godt forestille mig en del andre GA-aktiviteter, som kunne flyttes til KS (dvs med opretholdelse af lejemålet), mens MT-undervisningen så kunne samles på

LH3 (dog stadig med forelæsninger mm i SR). Det ville være en væsentlig og yderst tiltrængt styrkelse af hele miljøet.

Det vil også styrke sammenhængen, hvis møde/undervisningslokalet på LH19 renoveres, så det kan fungere som en ordentlig undervisningsfacilitet, og hvis foyeren/dagligstuen på LH19 blev gjort til et "færdigt" og organisk rum, som både lærere, stipendiater og studerende kunne have glæde og gavn af.

ANBEFALINGER (vedr. yderligere mulige justeringer og mindre ændringer)

Det anbefales, at studiesekretæren placeres i LH19 sammen med lærerstaben.

Det anbefales, at toiletfaciliteterne på LH19 bringes i orden. Den bedste løsning vil formentlig være at slå de to kønsadskilte toiletter samme til et fælles rum med min. 2 toiletter og et brusebad.

Det anbefales, at instrumentbestanden og den dermed sammenhængende opbevaring af instrumenter (depoter) gennemtænkes mhp at skabe en mere hensigtsmæssig og mindre tidsrøvende udnyttelse af ressourcerne. Der bør også sørges for en ordning, der sikrer at instrumenterne vedligeholdes og placeres hensigtsmæssigt i depoterne (fx ved ansættelse af en studerende med et begrænset timetal).

OVERVEJELSER VEDR. MERE LANGSIGTEDE OG MERE GENNEMGRIBENDE ÆNDRINGER

På længere sigt bør uddannelsen sikres et samlet hjemsted med ordentlige forhold i og uden for undervisningstimerne, for både studerende og medarbejdere. Den foreslåede "forenkling" af de fysiske forhold kan kun være en nødløsning i en begrænset periode. Formålet med en reorganisering bør også være at integrere musikterapi bedre i GriegAkademiet, i første omgang fysisk, men i et fremtidsperspektiv også mhp at skabe bedre samarbejde ift undervisning, udviklingsprojekter og forskning.

BESLUTNINGER

Simon Gilbertson vil tage initiativ til den nævnte analyse af bookingsystemet på GA og undersøge, hvem der er rette modtagere af denne rapport.

Jeg vil gerne invitere repræsentanter for miljøet i Bergen til at besøge AAU (både i Aalborg og København) for at få et førstehåndsindtryk af de gode fysiske forhold, musikterapiuddannelsen har der.

Lars Ole Bonde 26. November 2014

Efterskrift

For kort tid siden udkom bogen *Musikterapi. Teori – Uddannelse – Praksis – Forskning*, som jeg har redigeret og skrevet en del af. Kapitel 6 er en udførlig beskrivelse af den 5årige integrerede BA/KA-uddannelse i musikterapi på Aalborg Universitet. Det slår mig, at der i kapitlet ikke står et ord om de fysiske rammer/forhold! Grunden til dette kan kun være, at de fysiske rammer faktisk er meget velfungerende og stort set har været det, siden de nuværende bygninger blev taget i brug for 30 år

siden. Musikterapiuddannelsen er i dag samlet i én bygning (Kroghstræde 6), som tidligere også rummede AAUs musikuddannelse (den er nu flyttet til Musikkens Hus ved havnefronten, sammen med Konservatoriet og Symfoniorkestret). Der er gode og veludstyrede lokaler til alle undervisningsformål, og alle fastansatte lærere og PhD-studerende – samt studiesekretæren! – har kontor på samme gang. Der er også en stor forhal/foyer, som især de studerende bruger til socialt samvær. – Jeg tror ikke det kan undervurderes, hvor meget det betyder for studiemiljøet, at aktiviteterne og energien er koncentreret på ét fysisk sted, hvor alle føler sig hjemme.

Den seneste udfordring har været at åbne en efter/videreuddannelse (2 år på deltid) i AAUs afdeling i København. Det er lykkedes at samle det meste af undervisningen i ét, meget velfungerede lokale (et ca. 75 m² stort, lyst rum, der både kan anvendes til teoriundervisning og praktisk-musikalsk undervisning. Bortset fra to klaverer, som er fast placeret i rummet – der også bruges til møder og undervisning af andre uddannelser – er alle instrumenter mm anbragt i et velfungerende depotrum lige ved selve lokalet. Dette sikrer instrumenterne mod overlast og at de meget hurtigt og uden medfølgende rygskader o.l. kan flyttes ind i undervisningsrummet og tilbage igen.

Jeg vil gerne invitere repræsentanter for miljøet i Bergen til at besøge AAU (både i Aalborg og København) for at få et førstehåndsindtryk af de gode fysiske forhold. Der er ingen tvivl om, at rapporten her bærer præg af min "bias", som består i at have oplevelsen af et – fysisk såvel som mentalt – samlet miljø som basis for min egen undervisning, administration og forskning gennem et kvart århundrede.